

Giải Hóa học 9 Bài 38 SBT: Axetilen

Bài 38.1 trang 47 Sách bài tập Hóa học 9:

Có các dãy chất sau :v

Dãy 1 : CH_4 ; $\text{CH}_3 - \text{CH}_3$; $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$; ...

Dãy 2 : $\text{CH}_2 = \text{CH}_2$; $\text{CH}_2 = \text{CH} - \text{CH}_3$; $\text{CH}_2 = \text{CH} - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$

Dãy 3 : $\text{CH} = \text{CH}$; $\text{CH} = \text{C} - \text{CH}_3$; $\text{CH} \equiv \text{C} - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$; ...

- Nhận xét đặc điểm cấu tạo của các chất trong mỗi dãy
- Viết công thức phân tử của các chất trên.
- Viết công thức tổng quát của mỗi dãy.
- Dự đoán tính chất hoá học của các chất trong mỗi dãy.

Lời giải:

a) Các chất trong dãy 1 : Chỉ có liên kết đơn.

Các chất trong dãy 2 : Có 1 liên kết đôi.

Các chất trong dãy 3 : Có 1 liên kết ba.

c) Công thức tổng quát của các dãy là :

Dãy 1 : $\text{C}_n\text{H}_{2n+2}$.

Dãy 2 : C_mH_{2m} .

Dãy 3 : $\text{C}_a\text{H}_{2a-2}$

d) Các chất trong dãy 1, 2, 3 đều cháy

Các chất trong dãy 1 có phản ứng thế với clo khi chiếu sáng.

Các chất trong dãy 2, 3 có phản ứng cộng với brom trong dung dịch.

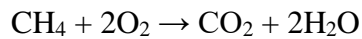
Bài 38.2 trang 48 Sách bài tập Hóa học 9:

Viết phương trình hoá học phản ứng cháy của các chất sau. CH_4 , C_2H_4 , C_2H_2

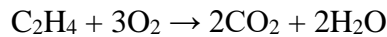
Tính tỉ lệ giữa số mol H₂O và số mol CO₂ sinh ra trong mỗi trường hợp.

Lời giải:

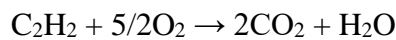
Tỉ lệ số mol H₂O và CO₂ sinh ra khi đốt cháy CH₄ là $n_{H_2O}/n_{CO_2} = 2$

Tỉ lệ số mol H₂O và CO₂ sinh ra khi đốt cháy C₂H₄ là : $n_{H_2O}/n_{CO_2} = 1$

Tỉ lệ số mol H₂O và CO₂ sinh ra khi đốt cháy C₂H₂ là: $n_{H_2O}/n_{CO_2} = 1/2$

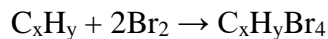

Bài 38.3 trang 48 Sách bài tập Hóa học 9:

A là hidrocacbon mạch hở, trong phân tử có 1 liên kết ba. Khi cho 4 gam tác dụng với dung dịch brom dư thấy lượng brom đã tham gia phản ứng là 32 gam. Hãy xác định công thức phân tử của A.

Lời giải:

Gọi công thức phân tử của A là C_xH_y, vì có 1 liên kết ba nên có phản ứng

Ta có : $12x + y = 40$.

$$\begin{array}{cc} 1 \text{ mol} & 2 \text{ mol} \\ \frac{4}{12x+y} \text{ mol} & \frac{32}{160} \text{ mol} \end{array}$$

Vậy : Công thức phân tử của A là C₃H₄.

Bài 38.4 trang 48 Sách bài tập Hóa học 9:

Xác định công thức phân tử của hidrocacbon A, biết rằng khi đốt cháy người ta nhận thấy tỉ lệ số mol chất A với số mol CO₂ và H₂O là 1 : 2 : 1.

Lời giải:

Gọi công thức phân tử của A là: C_xH_y

Ta có: $1 : x : y/2 = 1 : 2 : 1$

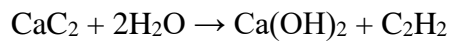
$$\Rightarrow x = 2; y = 2$$

Công thức phân tử của hidrocarbon A là C_2H_2

Bài 38.5 trang 48 Sách bài tập Hóa học 9:

Tính khối lượng khí C_2H_2 thu được khi cho 128 gam CaC_2 tác dụng hết với H_2O .

Lời giải:

Theo phương trình hoá học số mol $CaC_2 =$ số mol C_2H_2 .

$$\Rightarrow n_{C_2H_2} = 128/64 = 2 \text{ mol}$$

$$\Rightarrow m_{C_2H_2} = 26 \times 2 = 52g$$

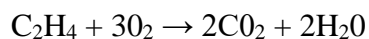
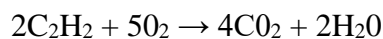
Bài 38.6 trang 48 Sách bài tập Hóa học 9:

Đốt cháy hoàn toàn một hỗn hợp gồm C_2H_2 và C_2H_4 có thể tích 6,72 lít (đktc) rồi cho toàn bộ sản phẩm thu được hấp thụ hết vào dung dịch $Ca(OH)_2$ dư. Sau khi phản ứng kết thúc, thấy khối lượng bình đựng $Ca(OH)_2$ tăng thêm 33,6 gam đồng thời có m gam kết tủa. Xác định thành phần % thể tích của mỗi chất trong hỗn hợp và tính m.

Lời giải:

Gọi số mol C_2H_2 và C_2H_4 trong hỗn hợp là x, y.

$$\text{Ta có } x + y = 6,72/22,4 = 0,3 \text{ mol}$$

Theo phương trình hoá học của phản ứng cháy, ta có :

$$n_{CO_2} = 2x + 2y \Rightarrow m_{CO_2} = 44(2x + 2y)$$

$$n_{H_2O} = x + 2y \rightarrow m_{H_2O} = 18(x + 2y)$$

Theo đề bài, khối lượng bình Ca(OH)_2 tăng lên chính là khối lượng của CO_2 và H_2O . Vậy :

$$m_{\text{CO}_2} + m_{\text{H}_2\text{O}} = 44(2x + y) + 18(x + 2y) = 33,6\text{g}$$

Ta có các phương trình : $x + y = 0,3$

$$106x + 124y = 33,6$$

Giải ra ta được : $x = 0,2$; $y = 0,1$.

$$\% V_{\text{C}_2\text{H}_2} = 0,2 \times 22,4 / 6,72 \times 100\% = 66,67\%$$

$$\% V_{\text{C}_2\text{H}_4} = 33,33\%$$

$$n_{\text{CO}_2} = 2(x+y) = 0,6 \text{ mol} = n_{\text{CaCO}_3}$$

$$m_{\text{CaCO}_3} = 0,6 \times 100 = 60\text{g}$$

Bài 38.7 trang 48 Sách bài tập Hóa học 9:

Để thu axetilen tinh khiết từ hỗn hợp C_2H_2 có lẫn CO_2 , SO_2 người ta cho hỗn hợp

- A. qua dung dịch NaOH dư.
- B. qua dung dịch brom dư.
- C. qua dung dịch KOH dư, sau đó qua H_2SO_4 đặc.
- D. lần lượt qua bình chứa dung dịch brom và dung dịch H_2SO_4 đặc.

Lời giải:

Đáp án C.

Bài 38.8 trang 48 Sách bài tập Hóa học 9:

Có các hidrocarbon sau : $\text{CH}_2=\text{CH}_2$; $\text{CH}=\text{CH}$; $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CH}=\text{CH}_2$; $\text{CH}_3-\text{CH}=\text{CH}_2$. số chất tác dụng với Br_2 theo tỉ lệ về số mol 1:2 là :

- A. 1 ; B. 2 ; C. 3 ; D. 4.

Lời giải:

Đáp án B.

Bài 38.9 trang 48 Sách bài tập Hóa học 9:

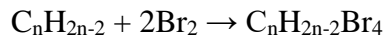
Hỗn hợp X gồm hai hidrocarbon A, B mạch hở, trong phân tử A có 1 liên kết đôi, trong phân tử B có 1 liên kết ba.

Cho 0,672 lít hỗn hợp X qua dung dịch Br₂ dư thấy lượng brom tham gia phản ứng là 6,4 gam. Nếu đốt cháy 6,72 lít hỗn hợp X sẽ thu được 30,8 gam khí CO₂. Xác định công thức phân tử và thành phần phần trăm thể tích của A, B trong hỗn hợp X.

Lời giải:

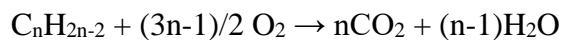
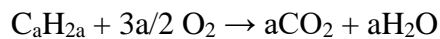
Gọi công thức của A là C_aH_{2a} của B là C_nH_{2n-2} với a, n > 2, số mol tương ứng cũng là x, y.

Phương trình hóa học:

$$\begin{cases} x + y = \frac{0,672}{22,4} = 0,037 \\ n_{H_2} = x + 2y = 0,04 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x = 0,02 \\ y = 0,01 \end{cases}$$

Phương trình hóa học của phản ứng cháy:

$$0,2a + 0,1n = 30,8/44 = 0,7$$

$$2a + n = 7 \Rightarrow a = 2; n = 3$$

Công thức của A là C₂H₄ của B là C₃H₄

$$\% V_{C_2H_4} = 0,2/0,3 \times 100\% = 66,67\%$$

$$\% V_{C_3H_4} = 33,33\%$$